

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :Z-19809844-610- ~~5097191~~
Konu :7/48403 Esas Sayılı Soru Önergesi

23/12/2026

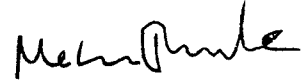
7/48403 6k 12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09/09/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04- 1936404 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Denizli Milletvekili Sayın Yasin ÖZTÜRK'e ait yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK

Bakan

Ek: Önerge Cevabı

7/48403 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Sayın Yasin ÖZTÜRK, öncelikle şahsıma yönelik olarak Bakanlığımıza sunduğunuz yazılı soru önergeniz için teşekkür ederim.

Ülkemizde vergi adaletinin artırılması ve sabit gelirli vatandaşlarımızın vergi yükünün azaltılması amacıyla çok önemli düzenlemeler yapılmıştır.

Bu çerçevede, dar gelirli vatandaşlarımızın vergi yükünü azaltmak için 1/1/2022 tarihinden itibaren asgari ücret vergi dışı bırakılmış, asgari ücretin üzerinde ücret alanlarda (Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlar dahil) ise asgari ücretin gelir vergisi matrahına isabet eden tutar gelir vergisinden, brüt asgari ücrete isabet eden tutar damga vergisinden istisna edilmiştir. Basit usulde vergilendirilen mükelleflerin kazançları vergiden istisna edilmiş, gerek vergiden muaf esnaf gerekse kazançları basit usulde tespit edilen mükellefler tarafından yapılan teslim ve hizmetler katma değer vergisinden (KDV) istisna edilmiştir.

5189 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile getirilen düzenleme uyarınca 14.02.2022 tarihinden itibaren gıda maddelerinin ithal ve teslimindeki KDV oranı yüzde 1'e, 5249 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile mesken ve tarımsal sulama abone gruplarına yapılan elektrik teslimlerine uygulanan KDV oranı yüzde 10'a indirilmiştir. Ayrıca, net alanı 150 m2'ye kadar olan konut teslimlerinde yüzde 10; 150 m2'yi aşan kısımlar için yüzde 20 oranında KDV hesaplanmaktadır. Böylece dar gelirli vatandaşlarımızın konut edinimlerinde avantaj sağlanmıştır.

Buna karşın, yüksek gelir grupları ve sermaye kesiminden daha çok vergi alınması amacıyla kurumlar vergisi oranı 5 puan artırılmış, banka ve finans sektöründen, Yap İşlet Devret Modeli ve Kamu Özel İş Birliği Projeleri kapsamında elde edilen kazançlardan yüzde 30 oranında kurumlar vergisi alınması sağlanmış, çok uluslu şirketlere yüzde 15, yurt içinde faaliyette bulunan şirketlere yüzde 10 oranında asgari kurumlar vergisi getirilmiş, şirketlerin vergi matrahlarını etkileyen bazı giderlerine kısıtlama getirilmiş, menkul kıymet kazançlarında vergi kesinti tutarları artırılmıştır.

Öte yandan, 7194 sayılı Dijital Hizmet Vergisi İle Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'na eklenen 42 nci madde ve 44 ila 46 ncı maddelerle 2021 yılından itibaren uygulanmak üzere ihdas edilen Değerli Konut Vergisi, vergi mevzuatımızdaki yerini almıştır. Düzenlemeyle, birden fazla konutu olan mükelleflerin, bina vergi değeri ilgili yılda geçerli değerin (2026 yılı için 17.711.000 TL) üzerinde olan konutların vergilendirilmesi sağlanmış,

ayrıca 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu'nda yapılan düzenlemeyle üzerine kayıtlı konuta sahip olan tüketicilere kullanılacak olan konut kredileri banka ve sigorta muameleleri vergisi (BSMV) istisnası kapsamında çıkarılmış böylece, barınma ihtiyacının karşılanması amacını aşan konutlar ve konut edinimleri vergilendirilmiştir.

Vergi gelirlerinin tahakkuk ve tahsilatına ilişkin bilgiler, yıllar, iller ve vergi türleri (gelir vergisi, kurumlar vergisi, KDV, ÖTV vb.) itibarıyla "<https://muhasebat.hmb.gov.tr>" internet adresinde yayımlanmakta ve kamuoyuyla paylaşılmaktadır.

Diğer taraftan, mevcut vergi tarifesinde vergi dilimleri gelir seviyesi yükseldikçe artmakta olup, daha az gelir elde edenler için daha düşük vergi oranları uygulanmaktadır. Ayrıca, diğer gelir unsurlarına göre ücret gelirleri için daha yüksek matrahlara daha düşük oranlar uygulanmak suretiyle vergi tevkifatı yapılmaktadır. Bu kapsamda, ülkemizde dolaylı vergilerin toplam vergiler içindeki payı 2024 yılında yüzde 65,8 iken 2025 yılında yüzde 62,4'e inmiş olup, 2026 yılı merkezi yönetim bütçesinde dolaylı vergilerin vergi gelirleri içindeki payının yüzde 59,4'e ineceği öngörülmektedir.

Ayrıca, Ülkemizde 2002 yılında yüzde 11,2 seviyesinde olan dolaylı vergilerin milli gelir içerisindeki payı 2024 yılında yüzde 10,4'e gerilemiş olup, bu yük AB ortalamasının altındadır.

Öte yandan, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 15 inci maddesi gereğince vergi muafiyeti, istisnası ve indirimleri ile benzeri uygulamalar nedeniyle vazgeçilen kamu gelirlerine ilişkin kanuni dayanak liste ve vergi türleri itibarıyla toplam vergi harcaması tahminleri Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ekinde yer almakta olup, vergi harcamaları raporları "<https://www.gib.gov.tr/kurumsal/planlar-ve-raporlar/vergi-harcamalari-raporlari>" internet adresinde yayımlanmakta ve kamuoyuyla paylaşılmaktadır.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 48 inci maddesi kapsamında mükelleflerin çok zor durumda olmaları nedeniyle borçlarını defaten ödeyemeyeceklerini belirterek bağlı bulundukları vergi dairesinden borçlarının tecilini talep etmeleri ve yapılacak değerlendirme sonucunda da bu talebin kabul edilmesi halinde tecil kapsamına giren borçlarını maddedeki genel şartlar ve tecile yetkili makamın öngördüğü diğer şartlar dahilinde taksitler halinde ödemeleri mümkün bulunmaktadır.

Bununla birlikte, vergi kayıp ve kaçığının önlenmesi amacıyla ekonomik gelişmeler göz önüne alınarak Türkiye çapında aralıksız olarak yaygın ve yoğun vergi denetimleri ile sektörel bazda denetimler yapılmakta olup, denetim sonuçlarına ilişkin veriler her yıl yayımlanan Gelir İdaresi Başkanlığı faaliyet raporlarında yer almaktadır.